

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 10802

Ekli “Kırsal Kalkınma Desteklerine İlişkin Karar”ın yürürlüğe konulmasına, 5488 sayılı Tarım Kanununun 19 uncu maddesi gereğince karar verilmiştir.

31 Aralık 2025

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİNE İLİŞKİN KARAR

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Karar, mikro, küçük ve orta ölçekli işletmelerin desteklenmesi ile kırsal alanda alternatif gelir kaynaklarının oluşturulması, kırsal ekonomik altyapının güçlendirilmesi, tarımsal faaliyetler için geliştirilen yeni teknolojilerin üreticiler tarafından kullanımının yaygınlaştırılması, veri temelli üretim ve akıllı tarım uygulamalarının desteklenmesi, yürütülmekte olan kırsal kalkınma çalışmalarının etkinliklerinin artırılması ve yeni teknoloji içeren kırsal kalkınma yatırımlarının desteklenmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Karar, 1/1/2026-31/12/2026 tarihleri arasında, Kırsal Kalkınma Yatırım Programı çerçevesinde tarımsal amaçlı örgütler, kadın ve genç girişimciler öncelikli olmak üzere gerçek ve tüzel kişilerin tarıma dayalı faaliyetlerine yönelik uygulayacakları yatırımlar ve dijitalleşme, yapay zekâ tabanlı karar destek sistemleri, sensör sistemleri, akıllı tarım teknolojileri ve tarımsal platform çözümleri gibi konularda yapılacak yatırımlara ilişkin hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Karar 18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanununun 19 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Kararda geçen;

- a) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
 - b) Hibe sözleşmesi: Faydalancılar ile il müdürlüğü arasında imzalanan ve hibeden yararlanma esasları ile tarafların yetki ve sorumluluklarını düzenleyen sözleşmeyi,
 - c) Hibeye esas proje tutarı: İlgili tebliğinde belirtilen kriterleri sağlayan hibe desteği verilecek uygun maliyetler toplamını,
 - ç) İl müdürlüğü: Bakanlık il müdürlüklerini,
 - d) İzleme süresi: Nihai ödemenin yapıldığı tarihten itibaren beş yıllık süreyi,
 - e) Kırsal Kalkınma Yatırım Programı: Kırsal alanda tarımsal üretimin ve tarımsal üretimde verimliliğin artırılması, modern teknolojilerin kullanımının yaygınlaştırılması ve tarıma dayalı ekonomik faaliyetlerin geliştirilmesi amacıyla gerçek ve tüzel kişilerin yatırım projelerinin hibe yoluyla destekleneceği programı,
 - f) Kırsal alan: Köy, belde, kırsal mahalle, kırsal yerleşik alan ya da Türkiye İstatistik Kurumu tarafından kır veya orta yoğun kent olarak tanımlanmış yerleşim birimlerinden herhangi birini,
 - g) Tasarruflı tarımsal sulama sistemleri: Bitkilerin normal gelişmeleri için ihtiyaç duydukları su miktarının tabii yağışlarla karşılanamayan kısmının gereken zamanda, miktarda ve kontrollü olarak bitkiye verilmesi amacıyla sulama suyunun kaynaktan alınması, iletilmesi ve dağıtılması için gerekli yapı, araç, makine ve ekipman gibi unsurların bir veya birkaçından oluşan sistemleri,
- ifade eder.

Desteklenecek yatırım konuları

MADDE 5- (1) Bu Karar ile Kırsal Kalkınma Yatırım Programı kapsamında hibe desteği verilecek yatırım konuları şunlardır:

- a) Tarımsal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik yatırımlar.

- b) Tarımsal üretime yönelik yatırımlar.
 - c) Su ürünleri yetiştiriciliğine yönelik yatırımlar.
 - ç) Hayvansal ve bitkisel orijinli gübre işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik yatırımlar.
 - d) Tarımsal amaçlı örgütler için ortak makine parkı yatırımları.
 - e) Arıcılık ve arı ürünlerine yönelik yatırımlar.
 - f) Tarımda dijitalleşme, veri yönetimi, sensör ve nesnelerin interneti (IoT) tabanlı akıllı tarım uygulamalarına yönelik yatırımlar.
 - g) Yapay zekâ tabanlı karar destek sistemleri ve üretim izleme teknolojilerine yönelik yatırımlar.
 - ğ) Tarımda robotik kullanımı, otomasyon ve görüntü işleme sistemlerinin kullanımına yönelik yatırımlar.
 - h) (f), (g) ve (ğ) bentlerinde belirtilenler dışında kalan diğer tarımsal bilişim sistemlerinin kullanımına yönelik yatırımlar.
 - ı) İpek böceği yetiştiriciliğine yönelik yatırımlar.
 - i) Tasarruflu tarımsal sulama sistemlerine yönelik yatırımlar.
 - j) Bu fıkrafta yer alan yatırım konularında faaliyet gösteren tesislerin enerji ihtiyacının karşılanmasında kullanılmak üzere; yenilenebilir enerji kaynakları kullanımına yönelik yatırımlar.
- 2) Bu Karar kapsamında belirtilen yatırım konularında gerçekleştirilecek projeler, kırsal alanda uygulanması şartıyla hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

Destekleme oranları, bütçe ayrılması ve öncelikli değerlendirilecek faydalananlar

MADDE 6- (1) Kırsal kalkınma destekleri kapsamında hibeye esas proje tutarı üst limitinin %50'si ile %70'ine kadar değişen oranlarda hibe desteği verilir. Hibe oranları ile hibeye esas proje tutarı limitleri Bakanlıkça çıkarılacak tebliğler ile belirlenir.

(2) Kırsal Kalkınma Yatırım Programı kapsamında kullanılacak bütçenin en az %20'si kadın ve genç girişimciler tarafından gerçekleştirilecek yatırımlar için kullanılır. Yeterli sayıda uygun başvuru olmaması ve kullanılamaması durumunda ayrılan bu bütçeler diğer faydalananlar için kullanılır.

(3) Birinci derece tarımsal amaçlı örgütler, kadınlar ve gençler tarafından gerçekleştirilen başvurular öncelikli olarak değerlendirilir.

Başvuru sahiplerinde aranacak şartlar

MADDE 7- (1) Kırsal Kalkınma Yatırım Programı kapsamında başvuru sahiplerinde aşağıda yer alan şartlar aranır:

a) Bu Kararda belirtilen yatırım konularını gerçekleştirmek üzere hazırlanacak proje başvurularını gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılır.

b) Tüm yatırımlar için son başvuru tarihinden önce kurulan; 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda tanımlanan kollektif şirket, limited şirket ve anonim şirketler ile tarımsal amaçlı örgütler tüzel kişi olarak başvurabilirler.

c) (b) bendinde belirtilen kuruluşlar, kuruluş tüzüklerinde/ana sözleşmelerinde belirtilen faaliyet alanları ile ilgili yatırım konularına başvurabilirler.

ç) (b) bendinde belirtilen kuruluşların, proje başvurusu, hibe sözleşmesi imzalanması ve uygulamaların gerçekleştirilmesi konularında yetkili kurullarından son başvuru tarihinden önce karar almış ve bu kararın alındığına dair belgeyi proje başvurularında ibraz etmiş olmaları gerekir.

d) Başvuru sahibi gerçek ve tüzel kişilerin, Bakanlıkça belirlenen başvuru konusu ile ilgili kayıt sistemine kapasite artırımı ve modernizasyon/otomasyon niteliğindeki başvurularda son başvuru tarihinden önce; yeni tesis ve tamamlama niteliğindeki başvurularda ise en geç

nihai rapor aşamasında kayıtlı olması ve izleme süresi sonuna kadar kaydının devam etmesi gerekir.

(2) Faydalanıcılar, bu Karar kapsamında ülke genelinde her başvuru döneminde bir adet proje başvurusunda bulunabilirler.

(3) Bu Karar kapsamında belirtilen yatırım konularından hangilerinin uygulanacağı, yatırım konularının uygulanacağı iller, yatırım nitelikleri, bütçeler ve yatırım konularına ilişkin diğer usul ve esaslar tebliğler ile belirlenir.

Desteklemeden yararlanamayacak olanlar

MADDE 8- (1) Bu Karar kapsamındaki hibe desteklemelerinden, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kaynaklarından finansman sağlayan veya bağlantısı olan gerçek veya tüzel kişiler yararlanamaz.

(2) Bu Karar kapsamındaki hibe desteklemelerinden yararlanamayacak olanlara ilişkin diğer hususlar tebliğler ile düzenlenir.

Finansman ve ödemeler

MADDE 9- (1) Bu Karar uyarınca yapılacak ödemeler için gerekli finansman, bütçenin ilgili harcama kaleminden tahsis edilerek karşılanır.

(2) Bakanlık; hibe desteği verilecek programlara göre ihtiyaç duyulacak belgeleri belirlemeye ve değiştirmeye, desteklemeye esas başvuru sürelerini belirlemeye, ödemeye esas bu Kararın yürütülmesine ilişkin diğer düzenlemeleri yapmaya, uygulama esaslarını belirlemeye, T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü ve diğer kamu kurum ve kuruluşları ile hizmetlerinden yararlanmak üzere protokol yapmaya yetkilidir.

(3) Hibe ödemesi yapılabilmesi için hibe sözleşmesi imzalanması ve proje uygulamalarının tebliğ ve bağlı mevzuatta belirtilen hükümler doğrultusunda gerçekleştirilmesi şarttır.

(4) Hibe ödemeleri; tebliğlerle belirlenen ilgili birimler tarafından yapılacak iş ve işlemlere müteakip, ödemeye esas icmallerin elektronik ortamda T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğüne iletilmesi ile birlikte Bakanlık tarafından gerekli kaynağın bankaya aktarılmasından sonra yapılır.

(5) Bu Kararın uygulanmasıyla ilgili olarak T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğüne hizmetlerinden dolayı, ödenen destekleme tutarının %0,05'i komisyon olarak ayrıkça ödenir.

(6) Bu Karar kapsamında yapılan hibe ödemeleri kamu kaynağı olduğundan faydalanıcının hesabına aktarılmadan önce haciz/icra, temlik ve benzeri işlemler yapılamaz.

(7) Bu Karar kapsamında yapılan proje başvuruları, Bakanlık bütçesinde yer alan ödenek çerçevesinde değerlendirilir.

(8) Faydalanıcıların proje kapsamındaki ödemelerini katılım bankaları da dâhil olacak şekilde ülkemizde faaliyet gösteren banka şubelerinde açacakları hesaplardan havaale veya EFT ile yapmaları zorunludur.

(9) Bu Karar kapsamında hibe sözleşmesi imzalanmış yatırımlara ait 2026 yılında tamamlanmayan iş, işlem ve ödemeler 2027 yılında gerçekleştirilir.

Denetim, haksız ödemelerin geri alınması ve hak mahrumiyeti

MADDE 10- (1) Destekleme ödemelerinin denetimini sağlayacak tedbirleri almaya Bakanlık yetkilidir.

(2) Uygulama tebliğinde belirlenen ilgili birimler, kendilerine ibraz edilen belgelerin kontrolünden ve kendi hazırladıkları belgelerden sorumludur. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyerek haksız yere ödemeye sebep olanlar ile ödemelerden haksız yere yararlanmak

üzere sahte veya içeriği itibarıyla gerçek dışı belge düzenleyen ve kullananlar hakkında gerekli idari işlemler yapılarak hukuki ve cezai süreç başlatılır.

(3) Haksız yere yapılan destekleme ödemeleri, ödeme tarihinden itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranları dikkate alınarak hesaplanan faizi ile birlikte anılan Kanun hükümlerine göre geri alınır. Haksız ödemenin yapılmasında ödemeyi sağlayan belge veya belgeleri düzenleyen gerçek ve tüzel kişiler, geri alınacak tutarların tahsilinde müştereken sorumlu tutulurlar.

(4) Bu Kararla belirlenen destekleme ödemelerinden, idari hata sonucu düzenlenen belgelerle yapılan ödemeler hariç, haksız yere yararlandığı tespit edilenler beş yıl süreyle hiçbir destekleme programından yararlandırılmaz.

Diğer hükümler

MADDE 11- (1) Başvuruya esas proje için, bu Karara dayanılarak çıkarılan tebliğler kapsamında verilen destek dışında, hiçbir kamu kurum ve kuruluşunun desteklerinden yararlanılamaz.

(2) Bu Karar kapsamında verilen desteklerden faydalananlar, sözleşmede öngörülen aynı üretim konusunda Hazine faiz destekli kredilerden sözleşme imza tarihinden itibaren bir yıl süresince yararlanamaz.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 27/7/2020 tarihli ve 2800 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımlar ve Kırsal Ekonomik Altyapı Yatırımlarının Desteklenmesine İlişkin Karara dayanılarak çıkarılan tebliğlere ait iş, işlem ve ödemeler tamamlanıncaya kadar ilgili Karar kapsamında gerçekleştirilir.

Yürürlük

MADDE 12- (1) Bu Karar 1/1/2026 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13- (1) Bu Karar hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.